

dansk drama, kvalitetsorienterede børne- og ungdomsudsendelser og ikke bare masseproduceret dåselatter fra USA.

Det viser al erfaring, og det er bl.a. derfor, at TV 2 og Danmarks Radio har så store seertal, nemlig at man trods alt sender kvalitet inden for de forskellige genrer, der er.

Så jeg glæder mig også til at mødes igen om 5 år. Det kan være, at hr. Aage Frandsen har fået ret. Det håber jeg jo ikke, men fair nok, det er den politiske uenighed, der er, og så må vi prøve at se på det om 5 år.

Til fru Jytte Andersen med hensyn til sanktioner så er det jo at prøve at lede efter et hår i suppen. Vi har tilkendegivet fra regeringens side, at der vil være sanktioner. Det er klart, at vi skal have dem helt på plads juridisk set, og derfor kan vi jo ikke præcisere dem nærmere nu. Det er ting, vi diskuterer med Justitsministeriet, det er ting, vi diskuterer med Kammeradvokaten, det er ting, som skal kunne holde i et eventuelt kontraktforløb.

Jeg kan blot tilkendegive heroppefra, at selvfølgelig vil der være nogle sanktioner. Selvfølgelig vil der være et forløb, hvor man vil opleve, at der vil være forskellige niveauer, som vil afstedkomme forskellige sanktioner. Det vil ligge på plads, når vi har været igennem de juridiske drøftelser. Det er nemt nok at sige nogle ting som politiker, men det er klart, at vi skal have det clearet af med det juridiske system. Det er vi i gang med, og det har vi for øvrigt været gennem lang tid.

Til fru Mette Frederiksen med hensyn til public service-kontrakterne så følger de jo blot i forlængelse af de ting, vi har skrevet i vores medieaftale om garantier for kvalitet. De er så kendte nu, og det er også det, man skal tage stilling til, når man diskuterer det her lovforslag. Man har haft udkastet til public service-kontrakterne i Kulturudvalget gennem flere uger, og de er jo baggrunden for den første behandling af forslaget, vi har i dag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 206:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af integrationsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 2/4 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Kramer Mikkelsen (S):

For Socialdemokraterne er en ansøgning om dansk statsborgerskab det ultimative ønske om integration i det danske samfund. Der er for os tale om mennesker, der har boet og levet i Danmark igennem mange år, inden de søger statsborgerskab.

VK-regeringen har på en række felter strammet mulighederne for at opnå dansk indfødsret. En del af disse ændringer er Socialdemokraterne ikke uenige i, selv om vi ikke har haft indflydelse på dem. Hvad vi derimod ikke er enige i, er, når praksis så tydeligt ændrer sig, som realiteten er i dag, f.eks. på et område som statsløshed; så mener vi, der er grund til bekymring.

Danmark har som medlem af Europarådet tiltrådt den europæiske konvention om statsborgerskab, hvori der direkte skrives, at statsløshed bør undgås. I praksis sker det efter vores opfattelse alt for ofte, at vi ikke lader en persons statsløshed veje i forhold til ansøgning om dansk indfødsret. Det mener vi er forkert, og vi vil opfordre ministeren til at få rettet op på dette forhold.

Vi mener sådan set også, at der burde tages en række menneskelige hensyn i forhold til ansøgerens helbredssituation. Det er flertallet ikke parat til, det er vi kede af, men vi vil også opfordre ministeren til at få rettet op på dette forhold.

Kl. 13.45

Aftalen mellem V, K og Dansk Folkeparti omkring indfødsretsspørgsmål er én ting. Aftalen

er begrænsende på en række felter, det er et flertals ret, det anerkender vi fuldt ud. Vi forventer så også, at flertallet er et flertal, der gælder, når lovforslaget bliver behandlet endeligt her i Folketinget, således at regeringspartierne ikke blot anser det for givet, at vi andre stemmer loven igennem.

Derfor vil jeg sige, at det ville klæde ministeren at færdiggøre den aftale, han har lavet med Dansk Folkeparti, eller vende sig den anden vej i salen, således at vi ikke fremover skal blive ved med at have den usikkerhed på det her område. Og jeg vil så slutte af med at spørge Dansk Folkeparti, om de ved tredjebehandlingen af det her forslag agter at stemme for den endelige lov om indfødsret.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Søren Krarup som ordfører.

Søren Krarup (DF):

Lad mig blot indrømme, at vi ikke har det godt med dette lovforslag.

Der er ganske vist sket mange glædelige forandringer vedrørende muligheden for at opnå dansk indfødsret. Vi hilser med stor glæde, hvad der er sket siden forrige folketingsvalg manifesteret i de nye regler, der trådte i kraft den 1. juli 2002. Ikke blot er der nu ikke tre, men kun to lovforslag om året, ikke blot er antallet af nye statsborgerskaber gået kraftigt ned, men kriminelle snyltere og folk, der ikke kan tale dansk, kan ikke mere blive danske statsborgere. Jovist, udviklingen har været god og glædelig, og vi noterer os den – sagt i al beskedenhed – som en slags sejr.

Det manifesterede sig tydeligt ved forrige lovforslag, hvor der var 723, der fik tildelt indfødsret. Dette antal signalerede en udvikling, vi hilste velkommen, fordi den lagde op til, at der om året ville blive ca. 2.000 statsborgerskaber. Dette tal kan vi leve med. Dette tal angiver, at der ikke sker en slags udskiftning af den danske befolkning i disse år, hvor der finder en folkevandring sted fra den tredje verden til den vestlige verden.

Jeg skal ikke nægte, at jeg har ønsket det og også udtalt, at vi vil foretrække et bestemt antal af fremmede om året, der kunne blive danske statsborgere, f.eks. 2.000, og når dette antal var nået, blev proppen sat i for i år, og så måtte de resterende vente til næste år. På denne måde havde vi styr på udviklingen.

Kloge mennesker har belært mig om, at dette er en umulighed – jeg forstår stadig væk ikke helt hvorfor – og jeg har derfor accepteret de nuværende tilstande, hvor et kraftigt strammet kontorcirculære skal holde styr på udviklingen og forhindre de skrækkelige tilstande, som vi havde på indfødsområdet under de forrige regeringer.

De 723 statsborgerskaber på forrige lovforslag signalerede også, at der kunne være noget om det, men nu oplever vi så, at antallet er steget til mere end det dobbelte, til 1.414 voksne og 854 børn. Dermed er vi straks kommet et godt stykke over det årlige antal, vi kunne affinde os med. Dermed begynder vi at nærme os tilstande, som vi ikke bryder os om.

Jeg har overvejet, hvad vi kunne stille op, om vi kunne stille krav om en gennemførelse af mit rimelige og indlysende forslag om en bestemt kvote statsborgerskaber om året. Vi kunne også se kontorcirculæret kritisk igennem endnu en gang, bl.a. har jeg fortsat en mistanke til de danskprøver, der skal aflægges, og jeg skal i den nærmeste fremtid ud at bivåne nogle prøver for at studere deres sværhedsgrad. Vi kunne kræve et nyt og strammere cirkulære, vi kunne måske også noget tredje eller fjerde.

For ét er sikkert, vi kan ikke acceptere, at strømmen af nye danske statsborgere atter udvikler sig til en rivende flod. Vi står fast på, at dansk indfødsret, den fornemste gave, som Danmark kan give fremmede, kun skal gives til dem, der har gjort sig fortjent til den, og at disses antal aldrig må blive af en sådan størrelsesorden, at det på længere sigt truer danskernes førstefødselsret til deres eget land. Vi anser denne sag for at være af den allerstørste nationale interesse.

Derfor er vi nu i tvivl vedrørende dette lovforslag. Jeg skal ikke lægge skjul på, at der hos os er mange og stærke røster for, at vi skal stemme nej. Jeg kan ikke uden videre afvise disse røster. Vi er, konkluderer jeg, i svare overvejelse.

Kl. 13.50

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Else Theill Sørensen ønsker ikke ordet. Er der andre, der ønsker ordet som ordfører i denne her sag? Ønsker ministeren ordet?

Fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes, det bliver interessant at se, hvor længe regeringen vil stå model til denne her farce

med at have et forlig med Dansk Folkeparti uden på noget tidspunkt at være sikker på, at Dansk Folkeparti også støtter den lovgivning, der kommer ud af det. Det må være utrolig vanskeligt at sidde som minister i sådan en regering og skulle finde sig i det.

Jeg er i hvert fald godt klar over, at Det Radikale Venstre hverken kan gøre fra eller til. Jeg håber på den anden side meget, at situationen vil blive ændret, for vi er på mange måder i en meget besynderlig situation i Indfødsretsudvalget, fordi der er mange af os, der må sidde og være med til at acceptere, at mennesker, der er gamle, der er dybt handicappede, som ikke har en jordisk chance for at lære dansk, ikke kan få dansk statsborgerskab. Det er simpelt hen uanstændigt, og derfor håber jeg, at de ydmygelser, Dansk Folkeparti efterhånden den ene gang efter den anden udsætter regeringen for, vil høre op og vil få den konsekvens, at regeringen finder sig nogle andre samarbejdspartnere. Det Radikale Venstre er i al fald parat.

Med de ord vil jeg sige, at vi støtter det lovforslag, der er fremsat. På trods af at vi ikke har været med til at udtænke det, på trods af at vi synes, at reglerne for at få dansk statsborgerskab er alt for stramme, mener vi ikke, at vi kan udsætte nogle mennesker for, at de ikke får dansk statsborgerskab, alene fordi regeringen har valgt at samarbejde med en partner, der i virkeligheden ikke er værdig at samarbejde med.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg skal ikke komme ind på fru Elsebeth Gerner Niensens taktiske overvejelser. De er jo kun vidnesbyrd om den magtesløshed, som Det Radikale Venstre befinder sig i, og som vi er nogle, der priser os lykkelige over at opleve.

Men må jeg sige, når fru Elsebeth Gerner Nielsen taler om det uanstændige i, at man ikke automatisk får dansk indfødsret, fordi man møder med en psykiatererklæring: Det uanstændige er at tildele dansk indfødsret til folk, der ikke kan tale dansk, det er en uanstændighed, og så er det ganske uanset, hvilke lægeerklæringer man møder med.

Hvis Det Radikale Venstre havde haft den respekt for dansk indfødsret, at man havde afvist det efter sådan en tilstand, havde vi ikke stået i en situation som den, vi står i nu.

Lad mig sige, at problemerne opstår i kraft af, at vi har haft en radikal-socialdemokratisk regering, som har skabt en pukkel af folk, der nu sø-

ger dansk indfødsret. Hvis regeringen tidligere havde haft respekt for sin rolle, sin opgave, sit embede som dansk regering, havde vi ikke stået med de mange, mange folk i landet, som nu, uden at være kvalificeret til det, søger dansk indfødsret. Uanstændigheden ligger hos dem, der har skabt tilstandene.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jamen det er jo mennesker, der har boet i det danske samfund i måske 10, 20 år, som søger dansk statsborgerskab som en ende på en integrationsproces, fordi de ønsker at blive boende i det her land, og fordi de ønsker at have et tilhørsforhold til det land, de nu er flyttet til af forskellige årsager.

Jeg havde selvfølgelig håbet på, at ministeren, når nu jeg havde en kort bemærkning til hr. Søren Krarup, ville gå op og svare på det med de internationale konventioner. Jeg ved godt, hvilket forhold hr. Søren Krarup og hans parti har til internationale konventioner, men jeg havde dog håbet på, at ministeren ville svare på eksempelvis forholdet omkring den europæiske konvention om statsborgerskab. Det kan jeg forstå at ministeren ikke vil benytte lejligheden til. Det er jeg selvfølgelig ked af, men jeg mener rent faktisk, at flertallet i det danske Folketing bestående af V, K og Dansk Folkeparti ikke overholder de konventioner, som Danmark har tiltrådt, og det er jeg bekymret over.

Kl. 13.55

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne forsikre hr. Kramer Mikkelsen om, at vi overholder alle konventioner, og jeg vil gerne forsikre fru Gerner Nielsen om, at der jo er undtagelser fra sprogkravet, som vi nøje har overvejet. De er ikke vide, men de er tilstrækkelige.

Så vil jeg gerne takke fru Gerner Nielsen for, at hun trods alt klart erklærer, at hun vil stemme for lovforslaget. Det ville jo også være mærkeligt andet, for det, som fru Gerner Nielsen og hr. Kramer Mikkelsen er utilfredse med, er jo, at der står for få på lovforslaget. Men det kan jo aldrig begrunde, at man stemmer imod dem, der står der. Derfor synes jeg også, man skal afdramatisere hele denne situation.

Jeg er glad for, at hr. Søren Krarup ikke her fra talerstolen udelukkede, at han i den sidste ende kan stemme for. Jeg vil gerne indtrængende an-

mode om, at han gør det, men det er jo op til Dansk Folkeparti at afgøre. Jeg går ud fra som en selvfølge, at der under alle omstændigheder vil være et flertal, endda et ret stort flertal, for dette lovforslag, som ikke er i strid med hverken almindelige humanitære principper eller nogen som helst internationale konventioner. Det har vi sikret hele vejen igennem.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg går kun herop for lige at pege på det groteske i, at hr. Kramer Mikkelsen taler om, at der er tale om en ende på en integrationsproces, hvor de pågældende altså ikke er i stand til at tale dansk.

En integrationsproces, som består i, at man ikke er kommet dertil, at man kan tale det sprog, som tales i det land, man ønsker at blive statsborger i, er pokker til integrationsproces.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jo, men det kan der være mange årsager til. Dysfasi eller døvhed kan være årsagen til, at folk ikke har lært at tale dansk. Det kan være én af begrundelserne. Det kan være alderdom, det kan være forskellige andre facetter. Alligevel kan der være mennesker, der har boet her i mange år uden at kunne tale dansk og som i øvrigt ellers er integreret i det danske samfund.

Vi mener selvfølgelig, at det er naturligt at stille krav til mennesker, der kommer til Danmark, om, at de skal kunne det danske sprog – unge mennesker, som skal integreres på arbejdsmarkedet, skal selvfølgelig kunne det danske sprog. Men der er nogle steder, hvor vi mener, der skal dispenseres; der er nogle steder, hvor vi klart kan se, at praksis i dag, fordi Dansk Folkeparti har fået indflydelse på det her, fører til, at mennesker, som tidligere klart ville få dispensation, fordi der var forskellige humanitære grunde, hvor man sagde, at det var vigtigt, at de her mennesker kunne fortsætte deres integrationsproces og dermed blive en del af det danske samfund og blive danske statsborgere, nu ikke får det. Det gjorde man tidligere, det gør man ikke mere. Det er vi modstandere af, og derfor synes vi, at regeringen burde gøre noget ved det her.

I forbindelse med den aftale med Dansk Folkeparti bør man forpligte Dansk Folkeparti til at stemme for det her lovforslag, når det bliver be-

handlet. Ellers er der ikke nogen grund til at indgå en aftale med andre partier.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Stadig væk, en integrationsproces, der ikke har ført til, at man taler det lands sprog, man ønsker at blive statsborger i, er jo en karikatur.

Må jeg sige, at det, der er det afgørende, er, at dansk statsborgerskab ikke er et terapeutisk middel. Der er mange syge, dårlige, døve og mange andre handicappede personer, som man utvivlsomt må føle medlidenhed med, men det er ikke nogen kvalifikation til at opnå dansk statsborgerskab, og det er den foragt for dansk statsborgerskab, det er den foragt for deres eget land og deres eget folk, som bl.a. Socialdemokratiet og De Radikale har udvist. Det er den, vi siger et klart og tydeligt nej til. Men kan og skal ikke kunne blive dansk statsborger, hvis man ikke kan tale dansk. Basta!

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg ved godt, at jeg egentlig havde givet afkald på min ordførertale, men jeg kunne ikke finde ud af, hvem jeg skulle stille spørgsmålet til og knytte kommentaren til, så nu tager jeg ordet som ordfører.

Jeg vil godt sige, at når vi fokuserer så meget på det med det danske sprog, er det jo bl.a., fordi en af de mest håndgribelige ting, man får ved at blive dansk statsborger, er stemmeret til det danske Folketing. Det er stemmeret til den lovgivende forsamling her i landet, og derfor er det et naturligt krav, at de mennesker, der skal have den stemmeret, specielt når det efterhånden bliver et større antal, også kan deltage i den kommunikation, den oplysning, den valgkamp, og hvad det nu er, der foregår, som sætter dem i stand til at afgøre, hvad det er, de vil stemme til det folketingsvalg.

Kl. 14.00

Så vil jeg også godt lige knytte en kommentar til hr. Kramer Mikkelsens ordvalg i forbindelse med en ende på en integrationsproces: Det kan det være i nogle tilfælde. For mit eget vedkommende vil jeg egentlig, hvis det er muligt for mig at læse ud af de dispensationsansøgninger vi har, lægge meget stor vægt på, hvis det er enden på en integrationsproces, men at det eneste, der mangler, er den sproglige formulering.

Men jeg håber også, at hr. Kramer Mikkelsen vil give mig ret i, at vi ser temmelig mange, hvor integrationsprocessen end ikke er begyndt. Det

kan der også være nogle grunde til, men det er altså ikke kun det danske sprog, der mangler, på grund af helbredet på den ene eller den anden måde i de tilfælde, hvor vi giver afslag.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg skal lige sige, at udtrykket omkring enden på en integrationsproces mere var ment i forbindelse med, at man søger om dansk statsborgerskab. Nu er det jo ganske få af ansøgningerne, vi behandler i udvalget, og derfor var selve ordvalget omkring enden på integrationsprocessen, det her med at folk søger og vælger at søge det ultimative, som jeg opfatter det, en integration i det danske samfund.

Men jeg anerkender selvfølgelig, at der er nogle mennesker, om hvem man må sige, at for dem vil det være sværere at være fuldt integrerede, fordi de enten på grund af døvhed eller dysfasi eller andre ting, sygdomme, kan have svært ved at lære det danske sprog, kan have større problemer end andre danskere. Men det rører ikke ved det faktum, at jeg mener, at det er forkert ikke at tage det hensyn, når det er så få, vi taler om, og at de også skal have mulighed for at opnå det danske statsborgerskab i typisk den fremskredne alder, som de her mennesker har.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Lad mig starte bagfra. Det er ikke altid en typisk høj og fremskreden alder. Jeg vil godt holde fast ved, at de mennesker, som jeg i hvert fald har gået ind for at give afslag, altså meget ofte er nogle, hvor hele billedet, der tegner sig, viser, at det ikke kun er den ene brik, der handler om at formulere sig på dansk eller det at magte det danske sprog, der mangler. Det er dér, hvor der netop ikke har fundet nogen som helst integrationssted af personen og/eller familien.

Så for mig er det væsentligt, om man viser vilje/evne til og handler efter, at man har tænkt sig at tage del i det danske samfund. Om man så taler med omvendt ordstilling, eller om man måske er dårligt, måske direkte meget underbevæget, er jeg meget villig til at tage hensyn til, og det synes jeg egentlig også at jeg så at sige har vist i handling.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Så ved jeg ikke, om det er, fordi vi læser sagerne forskelligt, er jeg nødsaget til at sige. For jeg er fuldstændig enig med fru Else Theill Sørensen i, at unge mennesker, der søger dansk statsborgerskab, skal kunne det danske sprog. Jeg er fuldstændig enig i det krav, man skal stille til indvandrere, som kommer til det danske samfund og vil leve og være en del af samfundet, og klart også som værende en betingelse for at kunne søge dansk statsborgerskab. Det har vi sådan set ikke noget imod.

Jeg vil godt sige, at jeg er ret sikker på, at hvis man lavede en statistik over de sager, der er gennemgået, så ville man også opleve de sager, hvor Socialdemokraterne har stemt imod i Indfødsretsudvalget, at der skulle gives dansk indfødsret, f.eks. hvis det var unge mennesker, som ikke havde vist vilje til at blive integreret.

Så derfor er jeg nødsaget til at sige, at jeg dér melder hus forbi. Det handler om nogle andre sager. Det er nogle andre sager, vi slås om i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 114:

Forslag til folketingsbeslutning om et nyt kapitel i udlændingeloven om store flygtningestrømme som følge af krig eller krigslignende tilstande.

Af Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Anne Baastrup (SF) m.fl.

(Fremsat 18/3 2003).

Forslaget sattes til forhandling.